

Sygn. akt XXIII Gz 730/12

POSTANOWIENIE

Dnia 25 września 2012 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIII Wydział Gospodarczy Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący – SSO Bernard Litwiniec

Sędziowie: SSO Renata Puchalska

SSR (del.) Jolanta Stasińska (spr.)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 25 września 2012 roku

sprawy z wniosku (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

z udziałem B. A.(...)w L., Republika Federalna Niemiec

o zawezwanie do próby ugodowej

na skutek zażalenia wnioskodawcy (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

od postanowienia Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy w Warszawie – Sądu Gospodarczego VIII Wydział Gospodarczy z dnia 20 czerwca 2012 roku Sygn. akt VIII GCo 333/12

postanawia

oddalić zażalenie.

Sygn. Akt XXIII Gz 730/12

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 20 czerwca 2012 r. Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy w Warszawie odrzucił wniosek (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. przeciwko B. A.(...)w L.(Republika Federalna Niemiec) o zawezwanie do próby ugodowej oraz polecił zwrócić wzywającemu kwotę 40,00 zł tytułem opłaty od wniosku.

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał, że zgodnie z art. 185 § 1 k.p.c. o zawezwanie do próby ugodowej – bez względu na właściwość rzeczową – można zwrócić się do sądu rejonowego właściwego dla przeciwnik. Przepis ten przewiduje właściwość wyłączną w posiedzeniu pojednawczym. Przeciwnikiem wzywającego jest osoba prawna, której siedziba znajduje się w Niemczech. Sąd Rejonowy wskazał, że dla tego rodzaju spraw brak jest przepisów regulujących jurysdykcję.

Zdaniem Sądu Rejonowego sądem właściwym do rozpoznania sprawy powinien być sąd państwa, w którym pozwany ma miejsce zamieszkania lub zwyczajnego pobytu. Stanowisko to uzasadnione jest względami natury celowościowo – praktycznej. Sąd Rejonowy zwrócił uwagę na okoliczność, że żadna ze stron postępowania pojednawczego nie ma prawa do zwrotu kosztów postępowania, a w razie nie stawiennictwa się wzywającego przeciwnik może żądać zwrotu kosztów już w tym postępowaniu. Z tego względu uzasadnione jest ażeby posiedzenie odbyło się jak najbliżej przeciwnika. Ponadto wniosek o zawezwanie do próby ugodowej nie służy do udzielenia ochrony prawnej wzywającemu przed sądem lecz jest co do zasady czynnością zmierzającą do przerwania biegu przedawnienia, co

powód może także uczynić wnosząc pozew. Zgodnie z art. 1099 k.p.c. wobec braku podstaw do przyjęcia, że w tego rodzaju sprawie jurysdykcja krajowa istnieje Sąd Rejonowy odrzucił wniosek.

W zażaleniu na powyższe rozstrzygnięcie, wnioskodawca zarzucił naruszenie:

- art. 5 pkt 1 ppkt a, b i c rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych poprzez jego niezastosowanie polegające na uznaniu braku jurysdykcji pomimo tego, że wniosek o zawezwanie do próby ugodowej dotyczy sporu wynikłego na tle umowy, która miała być wykonana w Polsce,

- art. 5 pkt 5 ww. rozporządzenia polegające na uznaniu braku jurysdykcji pomimo tego, że roszczenie jest związane z działalnością głównego oddziału przeciwnika w Polsce,

- art. 23 ust. 1 ww. rozporządzenia poprzez jego niezastosowanie i uznanie braku jurysdykcji krajowej pomimo tego, że strony w umowie ustaliły jurysdykcję sądu polskiego tj. Sądu Gospodarczego dla m.st. Warszawy, co w świetle wskazanego przepisu skutkowało powstaniem jurysdykcji wyłącznej sądu,

- art. 25 ww. rozporządzenia poprzez stwierdzenie przez Sąd z urzędu braku jurysdykcji pomimo tego, że niniejsza sprawa nie należy do kategorii spraw wymienionych w art. 22 ww. rozporządzenia.

Wskazując na powyższe zarzuty, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie nie zasługuje na uwzględnienie.

Bezzasadny jest zarzut naruszenia art. 5, 23 ust. 1 i 25 rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z 22 grudnia 2000 r. (Dz.U.UE.L.2001.12.1). Zgodnie z art. 5 pkt 1 ppkt a, b i c, 5 pkt 5 osoba, która ma miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, może być **pozwana** w innym Państwie Członkowskim:

1) a) jeżeli przedmiotem postępowania jest umowa lub roszczenia wynikające z umowy - przed sąd miejsca, gdzie zobowiązanie zostało wykonane albo miało być wykonane;

b) w rozumieniu niniejszego przepisu - i o ile co innego nie zostało uzgodnione - miejscem wykonania zobowiązania jest:

- w przypadku sprzedaży rzeczy ruchomych - miejsce w Państwie Członkowskim, w którym rzeczy te zgodnie z umową zostały dostarczone albo miały zostać dostarczone;

- w przypadku świadczenia usług - miejsce w Państwie Członkowskim, w którym usługi zgodnie z umową były świadczone albo miały być świadczone;

c) jeśli lit. b) nie ma zastosowania, wówczas stosuje się lit. a),

5) w sprawach dotyczących sporów wynikających z działalności filii, agencji lub innego oddziału - przed sąd miejsca, gdzie znajduje się filia, agencja lub inny oddział.

Zgodnie z art. 23 ust. 1 ww. rozporządzenia, jeżeli strony, z których przynajmniej jedna ma miejsce zamieszkania na terytorium Państwa Członkowskiego, uzgodniły, że sąd lub sądy Państwa Członkowskiego powinny rozstrzygać spór już wynikły albo spór przyszedł mogący wynikać z określonego stosunku prawnego, to sąd lub sądy tego Państwa Członkowskiego mają jurysdykcję. Sąd lub sądy tego Państwa Członkowskiego mają jurysdykcję wyłączną, o ile strony nie uzgodniły czego innego. Taka umowa dotycząca jurysdykcji musi być zawarta:

a) w formie pisemnej lub ustnej potwierdzonej na piśmie; lub

b)w formie, która odpowiada praktyce przyjętej między stronami; lub

c)w handlu międzynarodowym - w formie odpowiadającej zwyczajowi handlowemu, który strony znały lub musiały znać i który strony umów tego rodzaju w określonej dziedzinie handlu powszechnie znają i którego stale przestrzegają.

Natomiast zgodnie z art. 25 ww. rozporządzenia sąd Państwa Członkowskiego stwierdza z urzędu brak swej jurysdykcji, jeżeli wystąpiono do niego o rozpoznanie sprawy należącej na podstawie art. 22 do wyłącznej jurysdykcji sądu innego Państwa Członkowskiego. Zgodnie z art. 22 ww. rozporządzenia niezależnie od miejsca zamieszkania jurysdykcję wyłączną mają:

1)w sprawach, których przedmiotem są prawa rzeczowe na nieruchomościach oraz najem lub dzierżawa nieruchomości - sądy Państwa Członkowskiego, w którym nieruchomość jest położona.

Jednak w sprawach dotyczących najmu lub dzierżawy nieruchomości zawartych na czasowy użytek prywatny, nie przekraczający sześciu kolejnych miesięcy, jurysdykcję mają również sądy Państwa Członkowskiego, w którym **pozwany** ma miejsce zamieszkania, jeżeli najemca lub dzierżawca jest osobą fizyczną, a właściciel oraz najemca lub dzierżawca mają miejsce zamieszkania w tym samym Państwie Członkowskim;

2)w sprawach, których przedmiotem jest ważność, nieważność lub rozwiązanie spółki lub osoby prawnej albo ważność decyzji ich organów - sądy Państwa Członkowskiego, na którego terytorium spółka lub osoba prawna ma swoją siedzibę. Przy ustalaniu, gdzie znajduje się siedziba, sąd stosuje przepisy swojego prawa prywatnego międzynarodowego;

3)w sprawach, których przedmiotem jest ważność wpisów do rejestrów publicznych - sądy Państwa Członkowskiego, na którego terytorium rejestry są prowadzone;

4)w sprawach, których przedmiotem jest rejestracja lub ważność patentów, znaków towarowych, wzorów i modeli, jak również podobnych praw wymagających zgłoszenia lub zarejestrowania - sądy Państwa Członkowskiego, na którego terytorium wystąpiono ze zgłoszeniem lub o rejestrację albo nastąpiło zgłoszenie lub rejestracja albo na podstawie aktu prawa wspólnotowego lub umowy międzynarodowej uznaje się, że zgłoszenie lub rejestracja nastąpiły.

Bez uszczerbku dla jurysdykcji Europejskiego Urzędu Patentowego zgodnie z Konwencją o przyznawaniu europejskich patentów, podpisaną w Monachium dnia 5 października 1973 r., sądy każdego Państwa Członkowskiego mają, bez względu na miejsca zamieszkania stron, jurysdykcję wyłączną we wszystkich postępowaniach dotyczących przyznania lub ważności europejskiego patentu przyznanego dla tego Państwa;

5)w postępowaniach, których przedmiotem jest wykonanie orzeczeń - sądy Państwa Członkowskiego, na którego terytorium wykonanie powinno nastąpić lub nastąpiło.

Wbrew twierdzeniom skarżącego Sąd Rejonowy słusznie uznał, że w sprawie o zawezwanie do próby, której zawezwanym jest podmiot posiadający siedzibę poza terytorium Rzeczypospolitej Polskiej zachodzi brak jurysdykcji krajowej. Powołane przepisy Rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 z 22 grudnia 2000 r. dotyczą sensu stricto procesu i nie mogą mieć zastosowania do postępowania pojednawczego. Terminologia jaką użył ustawodawca unijny w rozporządzeniu (jak choćby „pozwany”) wskazuje na tryb procesowy. W ocenie Sądu Okręgowego w cytowanym rozporządzeniu zostały wskazane wszystkie rodzaje spraw, które mogą podlegać jurysdykcji krajowej. Nie zasadnym jest zatem wprowadzenia wykładni rozszerzającej, którą skarżący chce objąć również wnioski o zawezwanie do próby ugodowej. Postępowanie pojednawcze stanowi samodzielną procedurę i związane jest z podjęciem próby ugodowego rozstrzygnięcia sporu jeszcze przed wniesieniem właściwego pozwu do sądu. Skoro zatem postępowanie pojednawcze stanowi odrębny twór w procedurze to mają do niego zastosowanie wyłącznie przepisy art. 184 – 186 k.p.c. Z tego względu przyjąć należało, iż art. 185 k.p.c. stanowi wyłączną podstawę do określenia sądu ogólnie właściwego do prowadzenia tego typu sprawy, także w sytuacji gdy jedną ze stron jest podmiot zagraniczny oraz pomimo umownego

uzgodnienia Sądu właściwego do rozstrzygnięcia sporu, gdyż w sprawie z wniosku o zawiązanie do próby ugodowej sąd nie rozpoznaje i nie rozstrzyga merytorycznie sporu pomiędzy stronami.

Sąd Rejonowy słusznie odrzucił zatem wniosek o zawiązanie do próby ugodowej ze względu na brak jurysdykcji krajowej w oparciu o treść art. 1099 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie.